

~ Neobyčejný ~

Život

~ prosté ~

Široky

Poděkování

Olince

Loukalové ...

Jméno a příjmení: Olga Soukalová (rozená
Federmanová)

Datum narození: 4. 2. 1930 (Kolín)

Vzdělání:

St. reálné gymnázium v Praze – 5 třída

St. škola anglosaských, románských a
severských jazyků

Jazyky: francouzština, angličtina

Zájmy: čtení knih, návštěva divadel
(zejména opery)

Narodila jsem se roku 1930 v Kolíně. Otec byl židovského původu, maminka byla křesťanka a podle tehdejšího označení Árijska. Já jsem byla narozena do smíšeného manželství, tedy míšenka. Když začala válka, bylo mi pouhých 9 let... Byla jsem tehdy malé dítě a celých dalších šest let byl můj život spjat s osudem mých rodičů... Pronásledování z rasistických důvodů se týkalo mne i mé maminky. Hlavním úkolem obcí bylo sestavit a předat německým okupantům evidenci veškerého židovského obyvatelstva, vypracovanou na základě norimberských zákonů, kde do těchto seznamů byli zahrnuti i židovští partneři „árijských“ manželek a také jejich dětí.

Nacistické bezprávi se mne jako dcery židovského otce týkalo přímo a velice citelně.

Zasáhlo mě negativně, jak po stránce psychické, tak i zdravotní, což přetrvává až do dnes.

V první Československé republice byla naše rodina, díky pracovišti mého tatínka, dobře situována.

Otec byl původně správcem továrny v Kolíně, později prokuristou stejné firmy v Praze.

Měli jsme pěkný byt, chatu a později i auto, na které si velmi dobře pamatuji.

Především však žila naše rodina v klidu, šťastně a spokojeně. A takové harmonické bylo i mé dětství,

„Měli jsme i auto,
na které si dobře pamatují.“

- Já, maminka a moje sestra

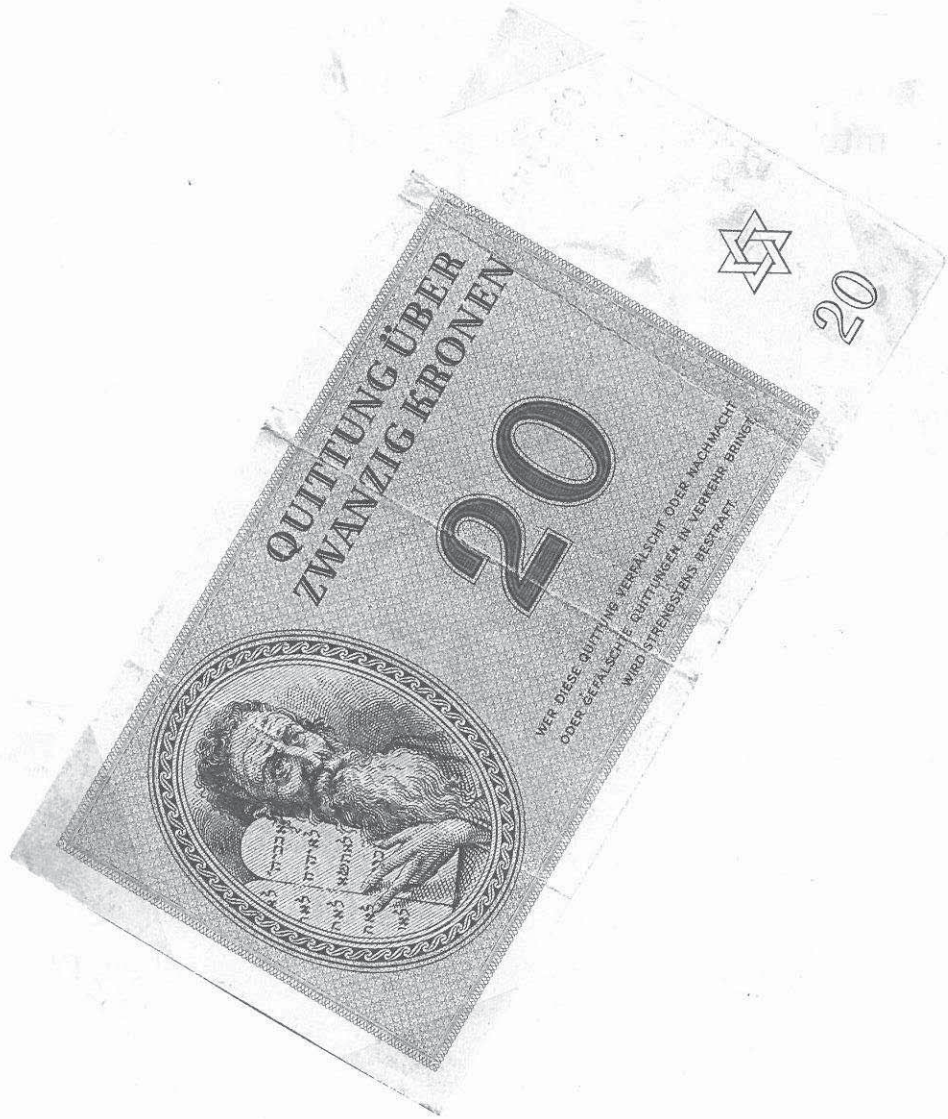
keré jsem prožívala v Kolíně a to až do doby německé okupace. Náhlým a nepředvídatelným vpádem Němců do Československa 15. března 1939 se však všechno změnilo. (V Německu se objevil člověk, jehož jméno Adolf Hitler, se pak stalo hrozbou celého světa. V říjnu 1939 přijel Hitler do Prahy, kde podepsal dekret, kterým včlenil české historické země do německé říše jako „Říšský protektorát Čechy a Morava.“) Příchodem nacistických okupantů nastala pro Židy a židovské rodiny doba nemilosrdné perzekuce a velkého utrpení. Později došlo také i na smíšená manželství. Zde musím uvést, že i naše rodina byla postižena velice záhy. Dokonce snad dříve, než jiné smíšené rodiny. Dodnes nevím, proč tomu tak bylo. Snad proto, že jsme přišli do Prahy z Kolína, označovaného za centrum židovství v Čechách. V Kolíně žila naše rodina od roku 1939, kdy se rodiče rozhodli, pro stále se zhoršující podmínky pro temnější občany, přestěhovat se do Prahy. Už přestěhováním z Kolína, vynucenými okolnostmi, se náhle všechno pro mne změnilo (škola, učitelka, kamarádky a vše co jsem měla ráda). V době německé okupace se životní podmínky pro všechny židovské občany a jejich rodiny neustále zhoršovaly. Židé byli zbavováni nejen majetku, ale postupně všech občanských práv a lidské důstojnosti.

V roce 1940, v mých deseti letech, otec přišel o své zaměstnání. Jeho židovská firma URBACH, kde pracoval jako prokurista, byla rozpuštěna a zrušena. I v tomto nelehkém období jsme museli opustit byt, jehož jsme doposud obývali po přestěhování z Kolína a byl nám přidělen nový byt na Starém Městě v ulici Elišky Krásnohorské. V okolí této části se pomalu začali přestěhovávat ostatní Židé, kteří byli vystěhováni z vlastních domovů.

Začalo se zde tvořit jakési židovské „ghetto“, městečko Židů.

V našem třípokojevém bytě již před námi bydlelo asi 20 dalších vystěhovaných Židů. Postupem času se byt vyprázdnil, Židé byli posíláni do koncentračních táborů. V tomto bytě jsme byli přinuceni se schovávat a poslouchat rozkazy, které mi byly proti srsti. Nakonec zde zůstali jenom 3 rodiny, všechny ve smíšeném manželství. Všechny děti, matky či otce poslali do koncentračních táborů. Jen jsme čekali, kdy si přijdou pro nás.

V poslední rodině, kde byl maďarský Žid, pašovali psa. Já jsem si oblíbila jeho a on mne. Vždycky mi dělal společnost. Spal se mnou a vždycky byl všude se mnou. Chodili jsme spolu na procházky, do ulic a po nábřeží. V tuto chvíli jsem se byla schopna i usmát.

BANK
DER
JÜDISCHEN
SELBSTVERWALTUNG
THERESIENSTADT

A -4. März 1945
100

Spar-Karte

Nr. 74425

für Federmann Emil

Trspt. Nr. AE 3-316 Ubik. _____

Nemohli jsme si v nejhorších chvílích ani zazpívat, nemohli jsme mít kytaru ani rádio.

V příbytku nevládla radost, jako nikde jinde v této době, proto jsme nezákonně přebývali u mé babičky na Břevnově. Měli jsme veliké štěstí, že nás nechytili. Vždy chodili po bytech, ale náš vynechali. Bylo to štěstí, které si málo kdo z nás mohl představit. Měli jsme i milého „sousedu“, jmenoval se Schindler a vždycky, když se po nás prohlídka ptala, zodpověděl, že nás už převezl transport. Po dobu Heydricha, jsme přecházeli ze židovského ghetta na Břevnov, ale po atentátu už jsme museli v bytě bydlet. Měla jsem na Břevnově i školu, do které jsem mohla chodit.

Potkávala jsem vždy židovské děti, které do obecní školy ani nemohli chodit.

Vídávala jsem jejich povislé a chudé tváře, nebyli jsme si až tolik odlišní.

Můj otec musel nosit židovskou hvězdu. Nosila na sobě nápis „Jude“ a měla teple žlutou barvu.

Spočinula na otcově rukávu a už se ho nepustila. Byli jsme vyloučeni z ostatní společnosti.

Pracoval jako pomocný skladník. Jako Židé, jsme museli být zaměstnání, ale jen manuální a těžkou prací. O svém každém kroku v práci musel podávat hlášení.

Nedostával šatenky, které nám měly zajistit oděvy. Nedostával ani lístky na maso, tuky a některé další potraviny. Dostávali jsem sice lístky na potraviny, ale ty byly označené velkým J a dostávali jsme méně a některé důležité suroviny vůbec. Děti i dospělí měli propadlé líce, slabé tělo, takřka bojovali s nemocemi. Po osmé hodině otec nesměl opustit byt, nesměl vycházet ven. Pamatuji si, jak jsme vždycky běželi. Utíkali jsme přes celé ulice, po cestách, nemohli jsme popadnout dech. Strach mi svíral hrdlo.

Bála jsem se, aby nás něco nezabrzdilo a abychom stihli být doma do osmé večer. V tramvaji mohl jezdit jen na zvláštní povolení a v posledním voze, kde si nesměl ani sednout, nic jiného mu dovoleno nebylo. Jezdila jsem s ním, když mu to bylo dovoleno. Cestou jednoho dne, kdy jsme s tatínkem jeli v zadním voze, jak bylo přikázáno na zvláštní povolení, tak k nám přistupoval pořád ten stejný německý voják. Nemohu ho nazvat jako člověkem, tento voják bezdůvodně napadl okolní židovské občany. Vrážel do nich, až mnohdy spadli, uhodil je i do tváře. Přihlížela jsem tomu a nemohla nic dělat. Německý voják požádal tatínka, aby vystoupil. Voják s ním také vystoupil a mne tam nechali. Vystoupila jsem na příští stanici a vrátila se zpátky za tatínkem. Bála jsem se, že ho už

"Můj otec musel nosit židovskou hvězdu".

- kopie originálu otcovy hvězdy

neudívím. Věděla jsem totiž, že má v tašce trochu mouky, kterou od někoho dostal a strach mě strašil, že se mu voják podívá do tašky.

Voják udeřil tatínka jednou do tváře. Potom podruhé. Ještě jednou. Nakonec ho nechal jít.

Tatínek musel pravidelně dokazovat, že maminka žije a že se ještě nerozvedli. Dokonce ji i předvolali na gestapo a nutili, aby se s ním rozvedla. Vyhrožovali jí, že mě z této rodiny odejmou a podobné zákeřné věci, kterým ale maminka nevěřila. Kdyby se tenkrát maminka s tatínkem rozvedla, ihned by ho poslali do koncentračního tábora. Jedna z podmínek ve smíšeném manželství byla taková, že dokud se nerozvedli, jsou chráněni otci Židé před koncentračním táborem. Zachránila otcovi život. Celou tuto dobu jsem necítila nic jiného než nejistotu. Celá moje rodina ji cítila. Čekali jsme, kdy přijdou další omezení. Čekali jsme, jaká přijdou omezení. S nejistotou a strachem, tak známými pocity v této době, jsme čekali v bytě, až přijde prohlídka. Nevyloučili jsme ani, že už nepředvolají maminku na gestapo, věděli jsme, že to nikdy nevzdají. Nevzdají to do té doby, dokud nám tatínka nevezmou.

Když proběhl atentát na Heydricha v roce 1942, tak se situace o mnoho zhoršila. Celou dobu války jsem byla ve stresu, ale když v roce 1942 si odvedli mého strýce a mou tetu (sourozenci otce, kteří bydleli s námi do roku 1938, když jsme bydleli ještě v Kolíně) do koncentračního tábora Terezín. V tomto roce bylo nejvíce úmrtí v koncentračním táboře Terezín, konkrétně v jeho ghettu. Ale protože zde bylo hodně obětí, tak byli transportováni do různých vyhlazovacích táborů, jako je třeba Osvětim v Polsku. Byli to tzv. likvidační tábory. Po válce jsme pátrali kde a jak můj strýc a teta zemřeli, ale marně, protože obětí bylo tolik, že nikdo se už nic nedozvěděl o svých blízkých (kde a jak skončili). Ale jejich jména jsou uvedeny na desce obětí v Pinkasově synagoze a na památníku na židovském hřbitově v jejich rodném Kolíně. Moji rodinu jsem měla hodně ráda, ale protože můj strýc a moje teta na mě hodně lpěli, tak jsem se hodně psychicky zhroutila, když jsem se dozvěděla, že je odvedli do do Terezína. A jejich láska ke mně byla taky určitě velká, protože vlastním dokonce jejich poslední vůli z roku 1940 kde na mě odkazují veškerý jejich majetek. Ale jak to tak bývá,

ŽIDOVSKÉ OBĚTI

NĚMECKÉHO NACISMU Z KOLÍNSKÉHO OKRESU

73.	Fantl MUDr. Pav., maj.	manžel	7. I. 1903	Kolín
74.	Fantlová Marie	manželka	22. VII. 1911	"
75.	Fantl Tomáš	syn	17. IX. 1937	"
76.	Fedrová Hilda	matka	24. II. 1888	Kolín
77.	*Heller Pavel	zeť	20. II. 1899	Jablonec-Kolín
78.	*Hellerová Rut	dcera	19. XII. 1908	"
79.	*Heller Valtr	vnuč	27. IX. 1929	"
80.	Feder Evžen	syn	20. VI. 1910	Kolín
81.	Fedrová Růžena	snacha	16. III. 1915	"
82.	Feder Josef	vnuč	13. X. 1941	"
83.	Feder Viktor	syn	16. IV. 1915	Kolín-Plzeň
84.	Fedrová Greta	snacha	7. IV. 1917	"
85.	Federmann Viktor	bratr	8. III. 1888	Kolín
86.	Federmannová Matylda	sestra	8. VI. 1876	"
87.	Fiala Emil	manžel	7. III. 1872	Kolín
88.	Fialová Marie	manželka	28. VIII. 1879	"
89.	Neugröschlová Zd.	dcera	6. II. 1907	Kolín
90.	*Kohn Otto	zeť	15. IV. 1903	Liberec-Kolín
91.	*Kohnová Helena	dcera	13. XII. 1908	"
92.	*Kohn Erich	vnuč	7. I. 1931	"
93.	Finková Helena	matka	22. II. 1863	Kolín
94.	*Fink Leo	syn	24. VIII. 1885	"
95.	Fink Kamil	syn	30. XI. 1890	"
96.	Fink Richard	syn	13. VIII. 1892	"
97.	Fischer Alfred	manžel	14. IV. 1900	Kolín
98.	Fischerová Marta	manželka	1. V. 1900	"
99.	Fischerová Evženie	dcera	2. XI. 1931	"
100.	Fischerová Edita	dcera	24. IV. 1935	"
101.	Fischer Arnošt	manžel	31. I. 1875	Kolín
102.	Fischerová Elsa	manželka	11. VIII. 1886	"
103.	Fischer Jiří	syn	1. IX. 1923	"
104.	*Fischer Artur	bratr	16. VII. 1881	Rumburk-Bečváry
105.	*Fischerová Kateř.	švagrová	25. XI. 1886	"
106.	Fischer Otta	bratr	13. II. 1902	Kbel
107.	Fischerová Olga	sestra	21. VIII. 1896	"
108.	Fischer Rudolf	manžel	31. III. 1890	Kolín
109.	Fischerová Hedvika	manželka	22. II. 1893	"
110.	Fischerová Sonja	dcera	12. II. 1922	"
111.	Fischer Saša	syn	9. X. 1925	"
112.	Fleischnerová Valerie	matka	26. X. 1882	Kolín
113.	Fleischner JUDr. R.	syn	20. XII. 1902	Kolín-Brno
114.	Fleischner Otta	syn	27. X. 1906	Kolín
115.	Frankenbuschová E.	matka	21. II. 1854	Kolín
116.	Frankenbusch Max	syn	8. II. 1884	"
117.	Freud Valtr	svobodný	30. I. 1906	Kolín
118.	Freundová Olga	vdova	8. V. 1882	Kolín

tak mi žádný majetek po nich nezbyl. Je to kvůli tomu, co vlastnil žid tak se muselo postupně odevzdat a tak se někdy i stávalo, že židé nevlastnili vůbec nic. Židům se hlavně zabavovalo to, co mělo nějakou cenu, nebo to byla rodinná památka.

Jak jsem již zmiňovala tak období války bylo pro mě velmi stresujícím obdobím, proto jsem se bála, kdy přijde řada na další moje příbuzné nebo kamarády a ti budou odvezeni do některých táborů a já už je v životě nevidím.

Dalším stresovým faktorem bylo, když jsem viděla, jak všichni z naší rodiny, přátel a kamarádů postupně mizeli. Jako byl bratr a sestra Fischlovi, které jsem často navštěvovala v jejich době v Břevnově společně s tatínkem. Nebo moje malá kamarádka Hanička Kollinerová. Hanička patřila mezi ty, kteří se již nikdy nevrátili z koncentračního tábora a tak jsem ji už nikdy neviděla.

A čím dál tím víc, jsem cítila nejistotu, úzkost a strach co se nadále stane s naší rodinou. Byla jsem míšenka a tak jsem měla větší pravděpodobnost, že v koncentračním táboře skončím také a to jsem

nenosila hvězdu s názvem JUDE (jako žid), ale stačilo, že můj otec byl židem.

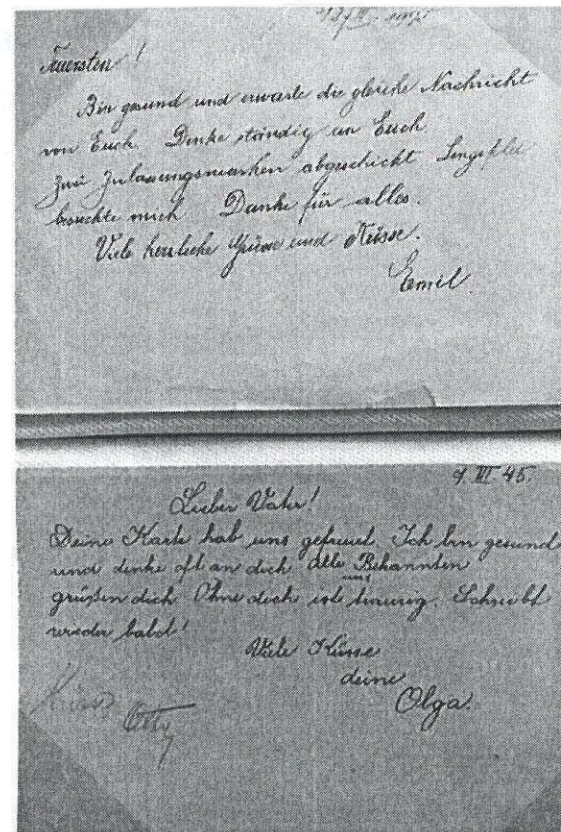
Jako malá jsem byla velmi závislá na mých rodičích a hodně jsem na ně lpěla a nebyla jsem schopná být chvíli bez nich jako většina mých vrstevníků.

Jelikož jsem byla ve stále velkém stresu a v této době se moc nelpělo na hygienu tak jsem v roce 1942 onemocněla na těžkou žloutenku a hned na to spálovou angínou. Obě dvě tyto nemoci nebyly dostatečně léčeny ani bez nemocničního ošetření, to jsem ani v nemocnici nebyla a léčila jsem to u babičky a sama různými bylinkami. Kvůli tomu, že jsem nebyla nikterak ošetřována následky byly poznat hlavně na mém zdraví v budoucnosti. A k těm všem mým zdravotním potížím a stresu se přidala úzkost a velká citlivost na další události, které nás ještě čekali. No a právě toto období jsem nadměrně prožívala.

Základní vzdělání jsem úspěšně dokončila ve čtrnácti letech. I když jsem celý rok nebyla klasifikována kvůli nemoci, tak jsem vyšla s velmi dobrým prospěchem. Ale další nebylo možné. Protože jsem byla velmi chytrá, tak jsem dokonce

přeskočila z páté třídy až do druhého ročníku hlavní školy (dnes je to druhý stupeň, tak tedy do sedmé třídy), ale potom, jsem směla chodit pouze do 14 let. Nebylo to tím, že byla válka, ale jako míšenka jsem nemohla dále studovat. Tím, že válka skončila v roce 1945 tak jsem jen tak tak unikla internaci do pracovního tábora, kam byly odváděny starší děti ze smíšených rodin. Tímto táborem prošel i můj o 4 roky starší bratranec Roman, který byl rovněž míšenec. Nebylo to nic příjemného a dodnes to na něm nechalo i následky.

- Dopisy - z koncentračního tábora (píše otec)
 - Do koncentračního tábora (píše Olga)
- (Delka dopisu byla omezená)

Koncem května 1945, se nám konečně vrátil tatínek. Byl však ve špatném fyzickém i psychickém stavu. Bylo mu 51 let a těžce se vzpamatoval z toho 6 letého utrpení. Tolik jsem se o něj bála. Před odchodem do koncentračního tábora, pracoval v židovské radě starších v Praze, kam byl povolán a zařazen od srpna roku 1944 do roku 1945. Tehdy byl odvezen do koncentračního tábora Terezín a já s maminkou jsme zůstaly samy. Toto trvalo do konce války, teda do května 1945. Byly to časy plné beznaděje a strach. Nejen že jsme o tatínkovi neměli žádné zprávy a velice jsme se o něj bály, ale i já s maminkou jsme byly nuceny skrývat se ve sklepě domu na Starém městě v ulici Elišky Krásnohorské, kde se neustále střílelo. Jednou jsem viděla, jak Němci vyvlekli chlapce ze sousedního domu, kterého jsem dobře znala a nemilosrdně ho na místě zastřelili. V blízkosti byla zapálena i Staroměstská radnice a všude okolo nás byla slyšet střelba, která způsobovala veliký rachot i v noci. Všichni jsme se báli jak to všechno skončí, a hlavně, jestli se

Bestätigung**Potvrzení**

3033

Federmann Emil
 V. Krásnohorskág. 7

BL 34398a Prag

arbeitet beim

Ältestenrat der Juden in Prag.
 pracuje u
 Židovské rady starších v Praze.

Gültig bis: Siehe Rückseite
 Doba platnosti: Viz na rubu

Prag, den
 v Praze dne

25. VII. 1944

GHETTO THERESIENSTADT
 ARBEITSAUSWEIS

AE-3 / 316

Trp.

Nr.

Name Federmann

Vorname Emil

8.12.94

Geboren

Bl. 34398a

Verpflegskategorie

UBIKATION:

Datum	wohnt	Bestätigung d. Evidenz
4.3.45	Jeden. 16	

DIESER ARBEITSAUSWEIS IST IN DEN PERSONALAUS-
 WEIS EINZULEGEN.

otec vrátí. V té době přijížděli do Terezína poslední transporty z ostatních koncentráků. V posledním ; naneštěstí zemřelo 10% židů už na cestě. Tito židé zemřeli hlavně na nemoc zvanou tyfus, který přišel i do tábora. V posledních dnech války tam zemřelo hodně lidí na různá onemocnění a také umírali kvůli vyčerpání. Po osvobození koncentračního tábora Terezín, tem byla na doporučení lékařů nařízena karanténa.

Ještě dlouho bych asi mohla čerpat ze svých vzpomínek, abych popsla všechna ta příkoří z dob nacistické perzekuce. Domnívám se však, že tato moje výpověď šesti let mého dětství, v rodině postižené rasovou diskriminací a perzekucí. Doufám, že tato kniha bude přínosná i pro mladší generace, kteří si díky ní mohou udělat lepší, obrázek jak to v této době chodilo. Mnoho mých kamarádů, přátel naší rodiny během války zmizelo a už nikdy nevrátilo. Tato šestiletá událost nechala následky na všech lidech, kteří se prošli tímto obdobím.

- Otec po návratu z koncentráku

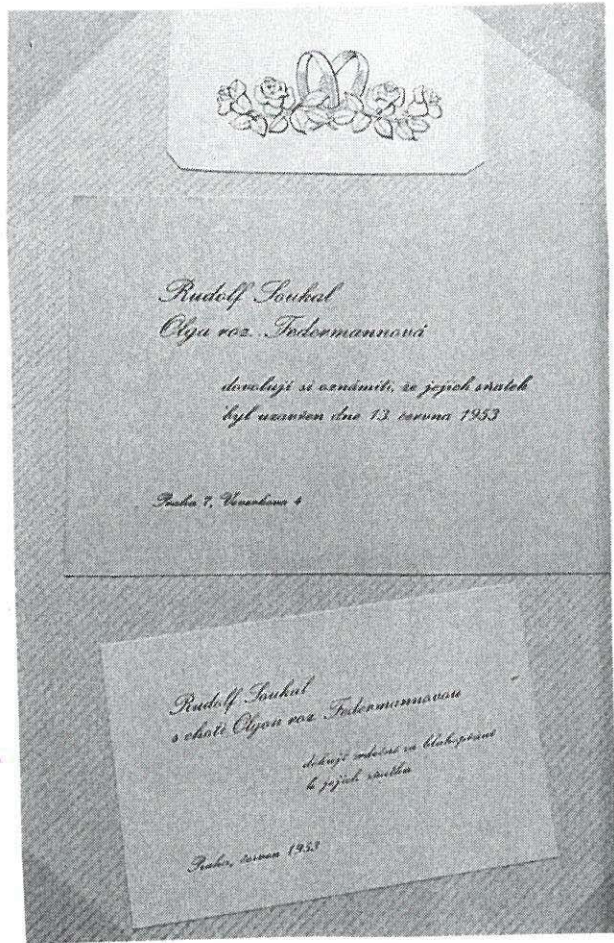
- Olga 1930 - Kolin

- Olga se svou starší sestrou

Svatební oznámení

• Svatební fotka •

Manžel:
Rudolf Soukal

- Ocenění splněné práce

V upomínku na dlouhou
dobu společní práce a
na 23. listopad 1984

M. J. Šolc

5C	2C	5C	2C	5C	2C	5D	2D
4C	2C	4C	2C	2C	2D	2D	2D
3C	1C	3C	1C	1C	2D	2D	2D
2C	1C	2C	1C	1C	1D	1D	1D

15A10A 5A IX X 15A10A 5A I II III IV V VI III II I

JÜDISCHE SELBSTVERWALTUNG
HERESIENSTADT

NAMEN:

Nr. 74425

Hodemann

Ac 3 NR. 316

BEZUGS-SCHEIN

TRSP

SONDER-BEZUGSSCHEINE		ARTIKEL	PUNKTE	Anmerkung	
		VORTRAG			100 B ¹²⁾
					100 B ¹¹⁾
					100 B ¹⁰⁾
					100 B ⁹⁾
					100 B ⁸⁾
					100 B ⁷⁾
					100 B ⁶⁾
					100 B ⁵⁾
					50 B ⁴⁾
					50 B ³⁾
					50 B ²⁾
					50 B ¹⁾

SONDER-ANWEISUNGEN

~ Konec ~